

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra Pedagogické a školní psychologie

Posudek vedoucí diplomové práce

Petra Skavská:

Obraz krize v dospívání

Problematika krize je relativně frekventovaným tématem posledních let, zájem je však centrován na jedné straně k obecnému uchopení tohoto fenoménu, na straně druhé je spíše vymezována tato oblast u dospělých jedinců. Studentka si zvolila za cíl zmapovat pojetí pojmu krize a zároveň vlastní zkušenosti u dospívajících.

V teoretické části stručně prezentuje základní aspekty fenomenu krize (samotný pojem, pojetí, příčiny, typologie, průběh a determinanty průběhu) a zmiňuje i pomoc v krizi. Zvlášť se zabývá jedincem v krizi - v propojenosti s praktickou částí především specifiky krize u dětí a dospívajících i rodinou v krizi.

Porovnává přístupy jednotlivých autorů, kteří se touto problematikou zabývají. Pracuje téměř výhradně s českými publikacemi – na autory z jiných zemí odkazuje/cituje převážně z „druhé ruky“ - někdy až nadbytečně (práce Eriksona jsou u nás opakovaně vydány v českém překladu).

Těžiště práce je v části empirické.

Diplomantka zpracovala podklady od 12 respondentů – dospívajících chlapců a dívek ze tří odlišných prostředí – psychiatrické léčebny, dětského diagnostického ústavu a základní školy. Popisu vzorku respondentů se věnuje ještě zvlášť (z každého prostředí zvolila vždy dvě dívky a dva chlapce), stejně jako stručně charakterizuje jednotlivá prostředí.

Se všemi účastníky vedla semistrukturovaný rozhovor a zadala jim i tématickou kresbu. Podklady získané rozhovory dále kvalitativně zpracovává – vytvořila pracovní kategorie podle okruhů otázek.

Výsledky empirické sondy – závěry z analýz rozhovorů uvádí přehledně a srozumitelně v řadě kategorií (pojem krize, příklad vlastní krize, příčiny krize, délka trvání krize, pocity během krize, řešení – vlastní, řešení – ideální, pomoc zvenčí, pomoc někomu, pozitiva krize, barva krize, krize jako zvíře). Do této části řadí takové výroky respondentů, které se vyskytovaly opakovaně – zvlášť pak prezentuje výroky, které se vyskytly pouze u jednoho respondenta, jsou však pro pojetí krize zajímavé.

Získané kresby nejen popisuje, komentuje zejména obsah, který uvádí do vztahu s tématy, které se vyskytly v rozhovoru.

Stručně porovnává i jednotlivé skupiny – podobnosti, shody i odlišnosti. Škoda jen, že v této části nenabízí úvahy a možná vysvětlení .

Ve shrnutí a diskuzi porovnává své nálezy s renomovanými autory, klade i další otázky a možné náměty dalšího sledování v této oblasti.

Diplomantka zpracovala téma pečlivě, přehledně, ve svých závěrech realisticky nahlíží i limity nálezů své empirické sondy, z práce je patrná její dobrá orientace v problematice. V průběhu své práce průběžně konzultovala a reflektovala připomínky a náměty.

Práci hodnotím jako velmi dobrou až výbornou.

Praha 9.1.2009